

Обжалвано дело №8/2011
Обжалване на Докладен
съдник, М. М. М. Карев

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г.ч. № 17
Дата 09.09.2011

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

12/09.2011

И С К А Н Е

от група народни представители за обявяване
противоконституционност и несъответствие с
общопризнатите норми на международното право и
международните договори на Закона за изпълнение и
допълнение на Закона за дипломатическата служба
(ДВ, бр. 69 от 8.09.2011 г.)

По чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4
от Конституцията

Уважаеми конституционни съдии,

Народното събрание прие окончателно след вето на президента по чл. 101, ал. 1 от Конституцията Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (ЗИДЗДС). Този закон противоречи на Конституцията и на международните актове, които са в сила за Република България и на основни принципи на международното право.

Съображенията ни са следните:

Първо, със ЗИДЗДС недопустимо се разширяват правомощията на министъра на външните работи, който до голяма степен „монополизира“ тази специфична държавна дейност. Това са § 2 - (чл. 3, ал. 2, т. 1) при осъществяване на външната политика; § 2 (чл. 3, ал. 2, т. 2) - при защита на българските интереси в ЕС и НАТО; § 2 (чл. 3, ал. 2, т. 4) - при осъществяването на официалните връзки с акредитираните у нас дипломатически и консулски представители и мисии на международни организации.

Тези правомощия влизат в компетентността и на други държавни органи. Така например президентът: „представява Република България в международните отношения” (чл. 92, ал. 1 К); „назначава и освобождава от длъжност ръководителите на дипломатическите представителства”, „приема акредитивните и отзователните писма на чуждестранните дипломатически представители (чл. 98, т. 6 К).

Съгласно чл. 105, ал. 1 от Конституцията Министерският съвет ръководи и осъществява „външната политика на страната”. Отделни „ресорни политики” се осъществяват и от други министри.

Това изземване на правомощия, включително и на конституционни, е в разрез с принципите на правовата държава (преамбюла и чл. 4, ал. 1 К).

Следователно § 2 (чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4) ЗИДЗДС е противоконституционен.

Второ, с § 9 във връзка с чл. 11, ал. 2; **§ 10** във връзка с чл. 13, ал. 1; **§ 11** във връзка с чл. 14, ал. 2 и 3; **§ 12** във връзка с чл. 15, ал. 1; **§ 18** във връзка с чл. 26, ал. 2 от ЗИДЗДС се дава възможност за **субективни кадрови решения** на министъра на външните работи, и то на базата на **неясни и занижени критерии**. Така например за генерални директори изискуемият ранг от „посланик” става „пълномощен министър” (§ 9); главен инспектор (сравни чл. 15, ал. 1); директор (сравни чл. 14, ал. 2); началник отдел (сравни чл. 14, ал. 3); директор на Дипломатическия институт (сравни чл. 83) и т.н. Създават се **„двойни стандарти”**. По този начин се заобикалят и нарушават действащи организационни принципи, включително принципите за стабилност, прозрачност и кариерно развитие на дипломатическата служба.

Изрично в преамбюла на Конституцията е казано, че България е „демократична, правова и социална държава”. Посочените норми са в противоречие с демократизма. Министърът на външните работи не е „господар” на ведомството.

Все в тази посока е и **§ 43 ЗИДЗДС**, изменяща реда за прекратяване на дългосрочна командировка на ръководителите на задгранично представителство. Това означава *de facto* прекратяване на правомощията на българския задграничен представител,

т.е. освобождаване от длъжност по същество. Това ново правомощие на министъра на външните работи е в пряко противоречие с чл. 98, ал. 6 от Конституцията. То представлява изземване на права, които са от изключителната компетентност на държавния глава.

Трето, с § 19, т. 2 във връзка с § 22, т. 2 и § 24 ЗИДЗДС се въвежда забрана за определен кръг лица да бъдат назначавани или да продължат да заемат публични (ръководни) длъжности в дипломатически служби, като посланици, генерални консули, зам.-ръководители на дипломатически мисии, както и други ръководни длъжности - от началник на сектор до генерален директор и главен секретар на централната администрация на МВнР. Това е лустрация, дискриминация. Въвеждането на тази забрана е в пряко нарушение на чл. 4, ал. 1 и 2; чл. 5, ал. 1; чл. 6, ал. 2; чл. 57 от Конституцията.

Конституционният съд в редица свои решения е имал възможност да се произнесе допустимо ли е принадлежността към службите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да бъдат основание за въвеждане на забрана за заемане на определена длъжност (напр. Р № 14/92 по к.д. № 14/92; Р № 1/2005 по к.д. № 8/2004; Р № 10/97 г. по к.д. № 14/97; Р 11 по к.д. № 13/2009 г. и др.) Както казва КС в своето Р № 11/2009 г., „признакът „сътрудник“ на Държавна сигурност вече е бил оценяван като лустрационен и дискриминационен“. И още: „конституционно недопустимо е... законодателно да се създава колективна презумпция за укоримост на определени категории правнорегламентирани дейности без установяване на конкретна дейност на определено лице“. (Р № 10/97 г.)

Тези норми от ЗИДЗДС противоречат и на забраната за допускане на дискриминация, определен от международните актове и договори, по които Република България е страна, като чл. 14 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи; чл. 2, т. 2, чл. 25, б. „с“, и чл. 26 от Международния пакт за граждански и политически права; чл. 20 и 21 от Хартата на основните права в ЕС; Европейската социална харта; Всеобщата декларация за правата на човека на ООН и др.

С Резолюция № 1096/96 г. Парламентарната асамблея на Съвета на Европа казва, че „първо, вината, като лична такава, а не колективна, трябва да бъде доказана във всеки отделен случай – това подчертава нуждата от индивидуално, а не колективно прилагане”.

В същата посока е **§ 24** ЗИДЗДС, като се създава специално основание за прекратяването на трудовото или служебно правоотношение – обявяване на принадлежност към бившите служби на сигурността. Според текста „министърът на външните работи освобождава тези лица от съответните публични длъжности”. Така се изземва конституционно определено правомощие на президента, регламентирано в чл. 98, т. 6 К. Нарушава се установеният в Конституцията баланс на правомощия между различните, установени в основния закон, органи и власти.

С **§ 52** във връзка с **§ 19**, т. 2 и **§ 24** забраната се разпростира и върху заварените случаи към датата на влизане на закона в сила. Освен посочените по-горе от основния закон текстове, има нарушение и на чл. 48, ал. 1 и 3 от Конституцията. Нарушава се конституционното право на труд. **§ 52** ЗИДЗДС е една санкционна норма, на която се предава обратно действие (*de jure* означава уволнение). Това е недопустимо за една правова държава (преамбюла и чл. 4, ал. 1 К).

Следователно **§ 19**, т. 2; **§ 22**, т. 2; **§ 24**; **§ 52** противоречат на Конституцията и на международните договори и актове, по които Република България е страна.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Посочихме по-горе текстове, които са противоконституционни - **§ 2** (чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4); с **§ 9** във връзка с чл. 11, ал. 2; **§ 10** във връзка с чл. 13, ал. 1; **§ 11** във връзка с чл. 14, ал. 2 и 3; **§ 12** във връзка с чл. 15, ал. 1; **§ 18** във връзка с чл. 26, ал. 2; **§ 19**, т. 2; **§ 22**; **§ 24**; **§ 43**; **§ 52** във връзка с **§ 19**, т. 2 и **§ 24** от ЗИДЗДС, както и свързаните с тях правни норми. Оттук философията, същността на целия ЗИДЗДС противоречи на основния ни закон.

На основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4 от Конституцията нашето искане е да обявите посочените от нас текстове, така и целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба за противоконституционни и несъответстващи с общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които България е страна.

Молим да бъдат конституирани като страни в конституционния процес президентът, Министерският съвет, Министерството на външните работи, Българското дипломатическо дружество, Националната асоциация за международни отношения.

Народни представители:

Плобен Котмезов

Христо Тонсерев

Юлиан Пютфи -

Сергей Савишев - -

Любим Лесини -

Анели Уайошова &

Георги Пубински

Атанасе Меруджанов

Дротомир Стойчев

Емил Мисафова

Корнелия Петрова

Ваня Иванова

Ивлин Николов

Румяна Такарова

Мас Маткова

Яна Станова - -

Девор Курчумашев

Михаил Милков

Петър Курчумашев

Анна Иванова

● Димчо Михалевски

Димчо Атанасов

Димитър Гороб

Асен Караузов

Стефан Девсичов

Кирин Ангел

Ваня Овчарова

Мелена Янчевска

Георгий Кочеле
 Янко Янков
 Емин Шамилов
 Метин Казак.
 Мордан Чонев
 Беогин Лукин
 Гюлер Сербер
 Мекра Михайлова.
 Гюльяр Аюфер
 Емин Агулов
 Хасан Адемов
 Рензи Осман
 Мухамед Месин

 Юнал Тасим

 Рамадан Аманов

Димитър Козаров Трапичев -

Бойко Стефанов Великов -

Милена Иванова Христова -

Александър Владимир Петров

Сиде Диев Пълнев

Иван Орешарски

Антон Крив

Георги Жешкевичев

Димитър Деев

Петър Мутафчиев

Захар Георгиев

Венерин Мелев

Георги Божиков -